

Ezen lapok hétfő kivére naponta jelennek meg. Előfizetési ár félre Pozsonyban és Pesten helyben boríték nélkül 7 ft, postán borítékban hetenként kétszer küldve 8 ft 24 kr, hatszor küldve 9 ft 12 kr. p. p. A hirdetések minden negyven sorra kerülnek, minden sorért vagy ennek helyéért 5 p. kr., a kettős sorért pedig 10 p. kr. fizetnek.

Szerda

768.

Február 23. 1848.

Előfizethető Pozsonyban a kádó-hivatalban, ventur-utcai Zierer-házban 114. szám alatt földszint, és Pesten hatvani-utczai Horvath-házban 583. szám alatt földszint és minden kir. postahivatalnál. — Az ausztriai birodalomba és külföldre menendő példányok csak a becal császári királyi főpostahivatalnál rendeltethetnek meg.

BUDAPESTI HIRADÓ.

TARTALOM. Magyarország és Erdély. Országgyűlés. Előleges közlés a febr. 22-én tartott LXIII. ker. ülésről. Folytatása s vége a febr. 19-kei LXVIII. ker. ülés vitaközásinak. LXIX. ker. ülés febr. 21-én. (Tárgy: a városi rendezés). Pozsonyi hírfüzet. Alapítvány. Külföld. Franciaország. Olaszország. Hivatalos és magánhirdetések.

MAGYARORSZÁG ÉS ERDELY.

Országgyűlés.

Előleges közlés. A febr. 22-kei ker. ülésben az előleges közlés által benyújtott nm. gróf Széchenyi István ö. kegyelmességének a közlekedésekről legújabb munkálata, melynek a felsőházhoz czímtett előszava felolvastatván, rövid vita után, mely azon kérdés körül fogott, hogy ezen terv mint privát javaslat vagy hivatalos jelentés adott-e be, azon választmányhoz tétetett át, mely a fumei vasút ügyével is foglalkozik. — A sz. k. városi törvényjavaslat felett a 49. §-ig folyt a tanácskozás. A 44. §., mely a haszonvételek és kiváltságok gyakorlását csak az eddigi polgároknak, életük fogyatáig, tartja fenn, több városi követ által bevesen ostromoltatott. A polgárok kiváltságait épségben fentartani követelek mind addig, mik a nemesség hasonló kiváltsággal felett is le nem jár az idő. Egyedül Szeged városa mondott le minden kiváltságairól, nem törődve azzal, hogy a nemesség váms és egyéb mentességei egyuttal el nem töröltenek. — A §. meghagyatván, a 49. §-ból kihagyatott azon kivétel, hogy a papok képviselők nem lehetnek, azon okból, mert a városi bírói hatóság alá rendeltettek. Veszprém megyének indítványa, miszerint képviselő ne lehessen ki magyarul nem tud, mitán a lehetetlenségbe ütközik s nemzetiségünk jövődjéje a nemzeti nyelvnek diplomáciai polczra emelése által biztosított. — A többségnél pártolásra nem talált. A mlgos főrnél ülés nem tartatott.

Folytatása s vége a febr. 19-kei kerületi ülés vitaközásinak.

Lukács Ig. Temes köv.: Csongrád megye érdemes kövételét egyetértéssel magam is azt hiszem, hogy a 38ik §. iránti tanácskozás még befejezve nincs, és épen ezért szükségesnek tartom kinyilatkoztatni, hogy küldöm a városok osztályozásának alapját, nem a választmányi munkálataiban, hanem a kormányi javaslatban foglalt lakosok számát véve tekintetbe, 8000 lakossal nem bíró városokat a kis, — ezen felül bírókat a közép, s a 30,000 felülieket a nagy városok osztályába soroztatni ohajjók. — Mi már a szönyegen lévő kérdéseket, és jelesen előbb a választási módot illeti, Pest vmgye kövétének tegnapi felszólalása után a tisztelt elnökség a direct választást végzésül kimondá ugyan, mivel azonban vélekedésem szerint mindaddig, míg valaki szólni kíván, a tanácskozást imígy bérekeszteni érvényesen nem lehet, egyedül követelem teljesítenem akkor, midőn a választás módjára vonatkozó utasítást adom elő; és mivel ugy hiszem, hogy e részben majd mindnyájan határozott utasítással vagyunk elátva, a tanácskozást hosszas előadással feltartóztatni nem szándékom, s azért röviden csak oda nyilatkozom, hogy küldöm a kormányi javaslatban foglalt választási módot vélték leginkább czélra vezetők; de mivel ezen kérdés a városok coordinatiója körüli intézkedések nevezetesen részéhez számítható, az illetők megnyugtatisa tekintetéből is szükségesnek vélném azt voksolás által döntetni el. — A választói qualificatiókat illetőleg, küldöm a qualificationak legkisebb fokát igen csekélynek tartják, a legkisebb és legnagyobb öszlet közötti fokozat meghatározását pedig a városokra bizni nem szeretnék, részint azért, mert az első megállapítás módja körül — mennyiben a szabályt alkotandó tanácskozió testület már is a polgár által volna választandó, könnyen kétkedés és zavar merülhetne fel, részint mert a fokozati különbözések idő közti meghatározásában a városi lakosok között ellenséges mozgalmak és kellemetlen surlódások támadhatnak; ennek folytában az a) pont alatti qualificatió, minden hely szerinti különbözések kirekesztésével a kis városokra 500, közép városokra 1000, nagy városokra 2000, Pest városára nézve pedig 6000 ftnyi értékben, a többi osztályoknál pedig 200, 400 és 600 ftnyi jövedelemben kívánják meghatározatni. — A qualificationak kérdése méltán a legfontosabb, és a kir. városok jövődjére nézve legnagyobb befolyást gyakorlandó kérdések közé sorozható, ebben tehát felfogásom szerint a legnagyobb ovatossággal kell eljárunk, mert a netalán igen széles basison kiterjesztendő jogokat, ha a szükség megkívánná is, szűkebb korlátok közé szorítani alig lehet, vagy legalább igen bajos, holott az ellenkező a törvényhozásnak mindenkor könnyű feladata, — de a qualificationak szükségét majd mindnyájan elismervén, legfeljebb a kvantitásra nézve lehet közöttünk differentia, mely kölcsönös alkudozásnak tárgya leend. Azonban elvileg tekintve a kérdés lényegét, én a kir. városokra szükséges garantíát főleg a valódi vagyonban keresem s találok fel, mert a vagyonnak érdeke, legnagyobb kapcsolatban van a városok mindannyiszor, valahányszor a rend s béke fel fog netán zavartatni, a vagyonos osztály óalmába fogják leginkább helyezni bizodalmaikat; — ennek ellenében nem tartok én attól, mitől több érdemes követ urak tartani látszanak, hogy t. i. nagyobb qualificatiók meghatározásával a pénzbeli aristocratiának fognók megvetni alapját, mert a

pénzbeli befolyás sem korlátozhatja véleményem szerint jobban, mint egy vagyonos — és épen ezért minden oldalról független közép rend. — S e néhány szóval támogatva fentebb előterjesztett utasítástomat, a tek. kerületi rrk. böles figyelmébe ajánlom.

Mariássy A. Sáros köv.: A tárgy bővebb vitaközások által kimerítve léven, valóban nem is akarom a t. rrket már tovább untatni, de e részben határozott utasítással ellátva léven kötelességemnek ismerem küldöm nézeteit rövidden előadni, — főleg most, midőn a tanácskozás folytában már leginkább csak ezen kérdés merült fel, hogy: vajjon a választási módra nézve ez irányos-e a direct választáshoz fogni? vagy pedig az indirect módot ragaszkodni? — küldöm az országgyűlési követeket directe minden városi polgár által választatni kívánják — a tisztviselőket pedig a k. kir. előadásokhoz esatolt javaslat szerint választatni ohajjók, oly kikötéssel, hogy az ott javasolt választók száma minden városban illetőleg még fél annyi számmal szaporítások — szem előtt tartván mind azon kiesapongásokat, lélekváltásokat sőt vérontásokat is, melyek a megyei választásoknál oly gyakran tapasztaltatnak.

Paál J. Soprony m. köv.: Küldői a polgári képesség alapját az évenként fizetendő adót kívánják elfogadtatni s itt elternek a választmányi munkálataiban kifejtett nézetöktől; felhagyván jelenleg ennek fejtegetésével, csak a szönyegen lévő kérdésre szorítok, és kívánja minelőbb eldönteni azon kérdést: vajjon a választások közvetve vagy közvetlen gyakoroltassanak-e? mert ennek eldöntésétől látja függni a polgári képesség kisebb vagy nagyobb basisának meghatározását, akár az a választmányi terv szerint, bizonyos értékű fekvő birtokban, vagy évenkénti adóban, vétetik fel. — A képviselőknek, mind a tisztviselőknél egy az országgyűlési követeknek választását is közvetlen és pedig az öszves polgárság által kívánná eszközölni, mert csak ugy látja a városok önállásának és függetlenségének biztosítását, ha a polgári képességgel felruházottak minden alkotmányos jogokat egyformán gyakorolnak, és akkor mindjárt, a midőn a t. k. k. és rr. a városokban polgároknak nézve a jogegyenlőséget létre hozni s minden egyes polgárt az alkotmányos jogok élvezésébe részesíteni akarják, nem kívánja, hogy ezen jogok élvezésére nézve a polgár és polgár közt különbség tétessék. — Ennél fogva a borsodi új módosítványt, mely közösi és országos választókról szólván, ezen különbséget csak ugyan felállítja, jelenleg is mellőzteni ohajja, és azt csak akkor kívánna tárgyalás alá vétetni, ha ezen alkotmányos jogok élvezetésének elközlönzése nélkül a polgári képesség oly magas basisra téteték, hogy ez által, annak elnyerésétől a városok nevezetes számú lakosai egészen kiszorítatnának.

Maurovics Rezső Esztergom. köv.: (Beszédét a zaj miatt érteni nem lehetvén, Hunkár A. elnök eszendre híjja fel a rrket.) A borsodi indítványt utasításával megegyeztetni nem tudja, mert a qualificatiókat megszorítja s a választók közt különbséget tesz. A direct választás mellett nyilatkozván, a qualificatiókra nézve a ker. választmány munkálatait fogadja el.

Papszász L. elnök: Ha a felírottak a szótól elállnának, a direct választás mellett a többséget kimondani. (Helyeslés.) Szentkirályi M. jegyző: Ha a direct választás elve elfogadatik, jó volna a borsodi indítvány felett nem szavazni, hanem soronként menni a kérdéseken.

Szemeré B. Borsod köv.: Mind ezen viták után nem azért áll fel, hogy módosítványát védje, azt kevesen ostromolták a k. k. és rr. közt: hiszen a mennyiben benne azon elv van felállítva, miképen a közösi census kisebb, az országos nagyobb legyen, — ki ezt támadta volna meg, az a szabadság és jog természetét támadta volna meg, e földön az igazi szabadság s boldogság a ház és közösi körében léven, a mi azon tul van, inkább fény és ragyogás. A ki nem e földön keresi a szabadságot s boldogságot, az a mennyben találja meg, ki pedig benne azon elvet vette volna kérdésbe, hogy mind két census országszerte egyenlő legyen, az a jog legmagasb postulatumát, a törvény-előtti egyenlőséget fogta volna megtámadni; — vannak elvek, miket felállítani elég, hogy elismertessenek. Illyen e két elv. Megtámadni lehet, ledönteni nem. Szólok ezeknek nem feltalálójá, az emberi természetben lakoznak, s csak előadta. Kedve volna a közösi eszméjét fejtegetni ugy, mint arról neki fogalma van, ugy, mint az Európában sehol nincs, de a mint annak kellene lenni — és a mint fogna lenni, a szabadság gyökere és eleme egyszersmind a rendnek. De felhagy vele. Megelégit, hogy igazsága el van ismervé; de miután sokan azért nem szavazhatnának rá, mivel a multor országgyűlési munkálata nyomán más utasítások vannak; mivel másoknak aggodalmuk van, hogy ez letérítvén az előbbi utról a siker nem lenne oly bizonyos: méltányolja ez aggodalmat, s különösen Pest kövétének azon nyilatkozata szerint, hogy ez elvnek beillesztését a későbbi netaláni stadiumra tartuk fel, módosítványait szóló azon két elvre nézve, hogy a közösi és országos census elválasztassék, és hogy országszerte egyenlőtessék, visszaveszi, nem akarván, hogy a tábla azon elvet, mit helyesnek ismer és vall, veszélyeztesse, vagy épen az utasítások miatt elvetni kénytelen legyen. Hanem megegyezik abban, hogy a tanácskozás alapjául a választmányi szerkezet vétessék.

A szta los P. Marmaros köv.: Az egyenes választás elfo-

gadtatván, nem tudja, ki akarják-e a t. rr. mondani, hogy census ne legyen; neki ellene kell szavát emelni, mert jogegyenlőséget kíván, mire nézve szavát fentartja.

Szentkirályi M.: Lehet szavazni minden pont felett, de Marmaros kövétének kell legalább azon qualificatiót kívánnia, hogy a választó a városban lakjék. A II. részét olvassa, mely a választó polgárokról és képviselőkről szól. A 39ik §-ban előforduló polgár-közösi az előbbi határozatnál fogva városi közösi közösi látja feleslegesnek, a választó polgárok helyett pedig tisztán választókat kíván tétetni. Elfogadtatott.

Er t l I. Soprony v. köv.: Küldői nézeteit minél rövidebben kívánja előadni. Ők azt kívánják, hogy a polgárrend és név oly értelemben, melyben mindedig mindenkor vétetett, továbbra is fentartassék, oly értelemben tudnillik, miszerint csak bizonyos kellekek kimutatása mellett lehet valakinek polgárukl befogadtatnia, de ezen kellekek mellett kell is öt befogadni. Már többször hallottuk, hogy a szab. kir. városokból oly municipiumokat akarnak alkotni, melyek a vármegyékhez egészen hasonló legyenek. Megyékben ki a választó? a nemes ember. Ki a nemes ember? a kit a születés azzá tett. Igy a városokban ki a választó? a polgár. Ki a polgár? a ki annak befogadtatott. Határozotassanak el tehát azon minőségek, azon kellekek, melyekkel bírva valaki polgárnak befogadandó. Ez mint polgár, választó is lesz. Illyen polgárrend létezett mióta országunk létezik, egyidős országunkkal, alkotmányunkkal. Egy egész rendet csak így melleleg s mintegy suttonban eltörli nem lehet. Különféle anomaliák követeznének ezekből, p. o., hogy sok szabadalmas városban is léteznének polgárok és ezek bizonyos kellekekre fogadtatva be, az illy városokban megmaradnának tulajdonképeni polgárok; de a kir. városokban megszűnnének. Egyebiránt küldői a polgár-képességet az adóra kívánják építeni; s e pontban a tapasztalás után indultak. Városokban előbbben a mesteremberek fogadtatnak be polgárokl, de fekvő birtoka után is vétetik be, ki illy fekvő birtoka után 5 ft hadi adót fizet; erre pedig, ha a földbirtokot csak szántóföldekben veszzük, kívántatik 12 hold szántóföld; lgy tehát arról, a ki 12 hold szántóföldet bir, feltétetik, hogy ebből élélhetvén, valamint a mesterember élél mestersége után, független és önálló ember; mert az önállóságot és a teherviselést tekintik a polgárképeség, azaz választóképeség alapjának. S nem is kell attól tartani, hogy ekép a polgárok száma kicsi legyen, mert Sopronyban most is közel 1300 polgár van. Látja, hogy ezen indítvány alig fog nyerni többséget; de azt, hogy a polgárrendet és nevet továbbra fentartani méltóztassanak, ugy hogy a 2. rész felírása legyen a polgárokról és képviselőkről, arra újabbán kéri szóló a t. rrket.

Bónis S. Szabolcs köv.: Mi a törvényhozás által történi, az suttonban nem történi; esodálkozik, hogy midőn némi városi követek a nemesi rendet mindíg megtámadják, ők viszont régi polgári szabadalmaikhoz ragaszkodnak. Nem kívánja e kérdést vitatni, nem lévén itt arról szó, hogy a polgár név eltöröltessék, hanem hogy a § értelméhez képest, tisztán választó tétessék.

Er t l I. Soprony v. köv.: Felvilágosításul kijelenti, hogy a „suttonban“ szót sértő értelemben használni nem akarta, s csak azt kívánta mondani, hogy egy rendet melleleg per tangentem eltörölni nem lehet; ha a kifejezésben valami sértő van, azt visszavonja. Egyebkent ha Angliára oly divatos a hivatkozás, figyelmeztet, hogy ott is vannak oly polgárok, millyeneket fentartani kíván, mert noha a követválasztásra nézve sokféle ott a szokás, de sok városban a befogadott polgárok választják a követet.

Szentkirályi M. jegyző: Az előtte szólót figyelmezteti, miszerint a telepedésre megkivántatik, hogy a telepedni kívánó ebbeli szándokát bejelentse.

Szemeré B. Borsod köv.: Azt a mit Soprony város köv. javasolt, nem titkolhatom el, némi botrányközással hallottam; nem tehetek róla, de az engem bánt, ingerel, felháborít. Három név van, a mit a müvelt világban magának minden egyéniség büszkén követelhet, az egész a teremtettség irányában követelheti e nevet: ember, ki okos lélekkel és felemelt fövel tekint a magasba; az erkölcsi világban követelheti e nevet: keresztény, véve a szót a maga tiszta értelmében; és a statusban követelheti e nevet: polgár; — a ki tőlünk megtagadná az ember-nevet, az vétkezne a humanitás ellen, a ki hitágazatok különbsége miatt megtagadná tőlünk a keresztény-nevet, az maga volna pogány; és a ki a polgár egyszerű, de diszes nevezetet kizárólag akarná élvezni, az nem érzi, milly fölséges dolog az, magunkat a haza polgárának nevezhetni; az nem érzi, nem tudja, nem látja át, hogy egy egyszerű elnevezéske a haza lakosainak egyenlősítésére, öszveolvasztására többet tesz az életben és szokásokban, mint követése a törvényeknek, ha t. i. van egy közös név, melyben épen ugy, mint a hazaszeretben, minden rang, minden osztály találkozik, és felalálja egymást. (Tetszés) És minél több osztályokra váltak el eddig édes hazánk lakosai, annál kívánatosb, annál szükségesb, hogy legyen név, melyben egymásra ismerjünk, melyet a nélkül, hogy magunkat vagy megálaznók, vagy felemelnők, — mindnyájan minden kivétel nélkül egyenlően magunkra illeszthessünk, millyel magát ép ugy megtiszteli a legszegényebb, mint a leggazdagabb, ugy a nemes mint a herczeg, sőt maga a fejedelem is.

És melyik e név? E név ez: polgár; és nem okozta már eddig is némi zavart polgári életünkben, hogy a polgár nevet különösen a városiak követelték magoknak? nem volt-e annak ártalmas hatása közéletünkre, hogy a jobbágy, a nemes, a mágnás, a pap a polgári nevet kénytelen volt el nem fogadni, miután az rendi nevezet gyanánt használtott? és a kik ezután a haza polgárainak bevétenek, még ezután se élhesse-nek e nevezettel, mellyel minden hazának minden lakosai él-hetnek? En kénytelen vagyok kijelenteni, hogy e kívánaton olly törekvésnek büztöt érzem, melly valami rangvágyásra mutat; esodlatos: az kevés nekik, hogy magokat egy haza polgárainak nevezhetik, inkább egy városka polgárai akarnak lenni. Megfoghatlan törpe felfogása a polgár nevezet egy-zerü nagyságának! En értem azt, hogy nem akarják elvesze-teni az kiváltságokat, mellyek a polgárnévhez eddig kötve voltak, p. o. hogy révtől, vámtól mentesek. De ha csak-ugyan e nyomoru kiváltsághoz annyira ragaszkodnak: nines-e más mód ahoz, mint monopolisálni a statusban egyesült embe-rek általános nevezetét? és nem szükkeblü irányra mutat-e ez a városok lakosaiban, és akkor, midön a nemesség lemondott azon kiváltságról, hogy a hivatalra és birhatásra egyedül volt képes? arról, hogy adómentes volt? avagy ok sem pél-dát nem akarnak nekünk mutatni, sem követni nem akarnak? En e fonák törekvésben csaknem hajlandó vagyok szo-moru előjelt szemlélni; higység e a t. rr., a nevek egyforma-ságában nagy egyesítő és egyenlítő eszköz és hatalom létezik. Az a francia egyszerű 's egyforma Monsieur-név, melly az első francia forradalom óta terjedt el, tett annyit az életbeli egyenlőség és testvériség előteremtésére, mint talán valamennyi codexek, mellyek pedig a törvényelőtti egyenlőségen alapultak. Es szabad legyen kijelentem, épen ezért én ab-ban, hogy a mult országgyűlésen a közlakos-nevezetet a kk. és rr. az én indítványomra kikerülték, 's a polgár-szót általánoson elfogadták, a mint akkor benne nagy örömmel volt, ugy nagyobb dicsőségemnek tartom, mint ha egy tör-vényt vittam volna ki. Nem lehet a városban tenni semmi más különbséget, mint: polgár és választó-polgár; nem veszünk el a polgár-nevet a városok 50—60 ezer pol-gáraitól, hanem visszaadjuk az egész haza minden lakosai-nak. E drága névtől eddig megvontunk fosztva, a jobbágyok, a nemesek, a mágnások. Ha lesz egy köznév, az terem köz-érzést. A többi külön nevezet ezzel nem lesz elrontva, de el-lesz rontva egy, és azt átveszi a hazának minden rendü népe. De mikép abban soha nem egyezhetem meg, hogy csak egy osztály nevezze magát e hazában embernek, egy hit-lekezet nevezze magát kereszténynek: ugy nem egyez-hetem meg abban sem, hogy egy osztály nevezze magát ki-zárólag polgárnak, melly díszesebb és tisztesebb név min-dön más névnel, ezimél; azon név, melly a statusban a legkisebb és egyszersmind legnagyobb, és ezért hozzá min-denki jogot tarthat. (Helyeslés)

Komlóssy L. Debreczen köv.: Küldői a választó pol-gárok helyett csak polgárokat kívánnak tétetni.

Károlyi I. Pest v. köv.: Küldői is a polgár nevezetet megtartani kívánják.

Zomboreseviés V. Szabadka köv.: Csodálkozással kell eltelni minden elfogulatlan szemlélőnek, ha látja, hogy, midön az egyenes választásnak országos fontosságú kérdése ugyszólván ellenzés nélkül fogadtatott el, akkor a polgári nevezet controversiákra ad alkalmat. Ezen név a civilisált világban mindenütt specialis, technicus jelentését elvesztette, 's az a status minden tagjának tulajdonává vált. Mi városiak u. m. e néven kívül más előjoggal alig bírunk; ezt pedig minden hazánkfiával szívesen megosztjuk. (Tetszés). Ez okból arra kéri a t. rr. ket, hogy azon nyilatkozatokat, mik egyes városi követek részéről történtek, általánosítani, 's a városi polgárok öszvegenek tulajdonítani ne méltóztassanak; de véleménye szerint még azokról is, kik a polgári nevezetnek kizáró hasz-nálátat meg akarják tartani, joggal nem lehet feltenni azt, hogy ok ez uton valami kizáró privilegiumot akarnának megtartani. — A második rész címét imigy ohajtaná szerkesz-tetni: A választókról és képviselőkről.

Reingey F. Szeged köv.: Hasonló értelemben nyilat-kozik.

Meghaladva lévén e kérdés a 39 §-ra nézve Szentkir-ályi M. jegyző felvilágosításul előterjeszti, hogy a választ-mány a censusra nézve azért tett különbséget, mert határozat-nál fogva figyelembe kellett vennie, ugy a mult országgyűlési — mint a mostani kormányi javaslatot. Multkor a censusra nézve 3 categoria volt felállítva; a kormányi javaslatban ez lépésönként határozatát meg, miszerint a megkivántató érték minősége minden egyes városra nézve szabályi utján fog meg-határozatni. A részletekre nézve, több olly jót lát a borsodi javaslatban, a mit ide át venni szükséges. Illyen az, hogy olly telek vagy ház is vétessék basisul, melly a polgár hitvesének nevére van beírva. Egyébkint előterjeszti a mint már tegnap is említé, hogy a deputatio nem elvet tett a számba, 's nem levén adatai, mikből a választók számát meghatározhatta volna, valami pozitívumot felállítani szükségesnek vélte 's a censusra nézve a mult országgyűlési 's a kormányi javaslat között a középutat követte.

Kubicza P. Trenesin köv.: Az a pontra már tegnap elődott módosítását újra a t. rr. figyelembe ajánlja.

Somsich P. Baranya köv.: Figyelmeztetve a t. rr. ket, hogy a direct választás el lévén fogadva, kiindulási pontul fo-gadják el legalább azt, mit a kormányi javaslat az indirect választáshoz kötött, miszerint a városi község tagjai a polgári jognyerésre jogosítvák, ha a város területében olly fekvő tulajdont bírnak, melly telekkönyvileg saját nevékre van írva, és kis városban 200—500ig, közép városban 500—1000ig, nagy városban, 1500—2000, Pest városában pedig ezüst

pénzben legalább 3000 forintig terjedő értékű. Pest m. köve-tét, a ki adatokat kíván, oda utasítja, hogy a csongrádi indít-ványt pártolja a minimumra nézve.

Püköviés A. Bács köv.: Midön a t. rr. a jogok gy-aakorolhatását bizonyos qualificatiókhoz kötik, ezt annál inkább méltányolja, mert a qualificatiók fölalapjúl — küldői ohajtása szerint — fekvő vagyont tűznek ki, miért e tekintetben Ba-ranya követével szavaz; de a mint meg van győződve, hogy a városi rendezésben a t. rr. nek főtörekvése alkotmányos jogok terjesztésére ezelő, ugy reméli, hogy ha valaki uri hatalom alatti vagyonnal bír, ezt választói képességre akadályul ki nem kötik. Ennélfogva kéri a t. rr. ket, hogy figyelmüket a Bácsmezejben fekvő 3 kir. városok közöl Szabadka és Zom-borra terjeszsek ki, mellyekben ekkorig az ipar, művészet és kereskedés meg nem honosultak, 's mellyek lakosai, sajátos helyzetöknél fogva főleg földműveléssel foglalkoznak. Ezek hatá-rában jelenleg tömérdek földbirtok van olly egyének kezében, kik a Duna, Tisza 's Ferenczesatorna mentében uri hatalom alatt létező, de kereskedésre virágzó helységek 's mező vá-ro-sokban laknak, 's közölök jelenleg is többen polgári jogokat élveznek. Tudja ugyan szóló, hogy e javaslat szerint a mostani polgárok jogaikban meghagyatnak, de ha a szerkezetben meg áll az, hogy az uri hatalom alatti létel polgári jogra ké-pelent, ezt a t. rr. alkotmányos jogok terjesztésére irányzott szándokával ellentétben látja, 's azt inkább jogok korlátozá-sára ezelőnek tartja, mi az igazsággal 's a polgári elem érde-kével meg nem fér. A polgári jogok élvezhetése leghatalmasb ösztön az ipar és szorgalomra 's épen az adott ingert a bács-mezeji uri hatalom alatti kereskedési helyek vagyonosabb lakosinak a bácsmezeji kir. városokban nagyobb kiterjedésű fekvő vagyonnak szerzésére, kiknek utódai a felhozott akadály-nál fogva, polgári jogok gyakorolhatásáért kereskedési hiva-tásuk 's hajlamukról lemondani kénytelenitennének, különben megszorítatnék a polgárok száma épen olly egyénekben, kik élelmök 's függetlenségük fentartására nemcsak elegendő ké-pességgel, de nevezetes vagyonnal is bírnak. De nem is látja okát e szükkséget, hogy a minden képességgel bíró egyén vá-lasztói képességre csak azért legyen alkalmatlan, mert job-bágytelekkel, vagy uri hatalom alatti házzal vagy magtárral bír, 's nem tart attól, hogy illyenek veszélyes hatással lenné-nek a polgári elemre, mert politikai jogok gyakorlására min-den egyéb birtok neméül legnagyobb biztosítéknek a fekvő vagyont tekintti, miután csak az képes a hon-áránti szellemi vonzódat előteremteni, 's fekvő vagyon az, mi a polgárt leg-inkább köti a városhoz 's érdekeihez. Ezeknél fogva kéri a t. rr. ket, hogy a földesuri hatalom alatti lételt a választói képes-ségre akadályul kitzúzni ne méltóztassanak.

Bohus János Arad m. köv.: A §-nak azon rendelete által, hogy városi község tagjai csak azok lehetnek, kik a törvé-nyesen bevett vallások valamelyikét követik, — a zsidókat kizárva látja, holott a városi rendezés megkivánja, hogy a jo-gokból egy osztály se legyen kizárva, 's hol sok zsidóság van, erre is figyelem fordítassék. Minélfogva szeretné, ha azon zsidók, kik a jelen qualificatióknak eleget tesznek, némelly municipalis jogok gyakorlásában részt vennének.

Kossuth L.: Az aradi indítvány nyomán reméli, hogy a t. rr. talán megegyeznek, miszerint a városi község különös esetekben az olly zsidókat, kik a qualificatióknak megfelel-nek 's a polgárok közbizodalmat bírnák, a városi polgárok közé bevehesse. (Maradjon.) Ohajtaná a t. rr. vélekedését hallani, mert indítványt tesz. A bási indítványt pártolja. A §. a) pontjára elfogadhatónak véli a borsodi módosítvány azon részét, hogy ha valaki a képesítő ingatlanok vagy iparigánk birtokába örökség utján jut, attól a birtoklási vagy telepedési egy év meg ne kivántassék. A qualificatiókra nézve elfogadja a szerkezetet, 's miután itt nem elv forog fen, kívánja, hogy a qualificatiók ne esigáztassanak annyira fel, miszerint ne is le-gyen — mi felett alkudni.

Csasz István Nagybánya köv.: A polgári képessé-get az unitáriusokra is kiterjesztetni ohajlja.

Szemere Bert. Borsod köv.: A pesti indítványt elfo-gadja. A qualificatiókra nézve kívánja, hogy a városoknak 3-féle osztálya szerint 3-féle census állitassék, különben a 39. §. a 38kal nines következtetéségen, ha a qualificatiók alapjúl nem a városok felosztása vétetik fel. Közéltés kel-veért a mult országgyűlési utolsó javaslatához képest a városok-nak 3. osztálya szerint kis városban 300, közép városban 700, 's nagy városban 1,000, Pesten 2,000 fős értékű telket vagy házat kíván alapul. Szerette volna, ha a városok e rész-ben adatokat nyújtottak volna be, mert most csak vaktában szabhatnak meg a qualificatiók, 's nem tudhatni, mi lesz a fel-állított gépnék eredménye. Ezért a minimumra nézve multkor állított 118. §-t, mellyben Csongrád követének kívánsága van kifejezve, a t. rr. elfogadhatnák.

Szentkirályi Mór. Pest köv.: Adatok hiányában utol-jára is minimumot kell felállítani. De multkor ez volt legba-josabb kérdés, mert a förr. az eszme ellen harcoltak. A mi-nimum meghatározásának szükségét még most nem látja. Azt mondák a förr., hogy ha a qualificatiót felállítani szükséges, ennek ellenmond az, hogy a választási jog ollyanra is kiter-jesztessék, a ki a szükséges qualificatióval nem bír. Ha tehát a förr. elvet látunk a qualificatio kérdésében 's nem számot, a minimumra nehezen állanak rá. Szeretné őket e tekintetben megkísérteni, hisz a qualificatio kérdése ugy sem fog egyszerre megoldatni.

Bernáth Zsig. Ung köv.: Régi meggyőződése, hogy vallás miatt senkit nem kell jogtul megfosztani, 's jól mondá Baranya köv., hogy a köteleltséghez jogok is vannak mérve. Nem látja azonban még idejét, hogy Mózes követői az alkot-mányi sánczaiba bevétsenek, eljő ennek ideje, ha majd két kellék lesz teljesítve. Első az, hogy a zsidók hitvallást tegyenek le, mikből kitűnjék, hogy az a status ezeljainak megfelel. Más-ik azon köteleltség teljesítése, mit tőlök a nonzettség megki-

ván. Mig ez idő elérkezik, kivételre nem hajlandó (tetszés több városi köv. részéről). A bási indítványra megjegyzi, hogy abban egy szótág sincs, mit pártolni nem kellene. Hogy a nő nevére írott ház is alapul vétessék, elfogadja. A quali-ficatio olly portéka, mint a buza, ha nem tudjuk, mennyire tar-tották, nem mondhatjuk, hogy két el.

Babarczy Antal Csongrád köv.: A bási indítványt egész kiterjedésében pártolom. A qualificatiókra nézve kíván-nám, a további egyesülhetés első kiindulási pontjúl a kor-mányi javaslatban indirect választáshoz mért qualificatiókat, mit ha el nem érhetnék, járulok Borsodmezeje érdemes köve-tének indítványához, 's a jelen szerkezet helyett, inkább a mult országgyűlési rendi megállapodást pártolom, először azért, mert kívánságomhoz közelebb áll, másodsor azért, mert a je-len szerkezet 6. osztályát, háromra szállítja. — Az általam felhozott minimumot most is ezelírányosnak tartom, méltányol-ván azonban Pestmezeje érdemes követének azon előadását, hogy ez ügyben ne most mondjuk ki az ultimátumot — nem bá-nom ha e javaslatom alkalmazása a tanácskozások későbbi sta-diumára marad is fen; de megjegyezni el nem mulaszttha-tom, hogy épen mivel a mélt. főrendek a mult országgyűlésen a minimum ellen harcoltak, szükséges, hogy ez eszme itt ho-zassék ismét szóba, mert valamint hasznosságáról a mélt. fő-rendek meggyőzethetnek, ugy ok magok igen bajosan fog-hatnának fel olly fegyvert, mellyet multkor alkalmatlannak tartottak. — Mi már Pestmezeje másik érdemes követének indítványát illeti, melly szerint, a képviselő testületek kivéte-lesen olly egyéneknek is adhatnának polgári jogokat, kik a bevett vallásnak közé nem tartoznak — ez indítvány nem egyéb, mint a zsidóknak részletes emancipatiója, mihez én nem járulhatok, mert ha a zsidóság nines még megérve az általános emancipatióra, ugy én annak részletes emancipatió-ját sem ismerhetem ezelírányosnak; ha a zsidók általános emancipatiója rosz, ugy a részletes emancipatio is rosz, — én pedig a roszat — akár általános az, akár részletes, kerülni akarom. — Nem tartozom tek. rendek azok közé, kik a zsidó emancipatióknak meggátlása eszméjébe szerelmesek — én in-kább szerencsétlenségnek ismerem, hogy van hazánkban egy néposztály, mellynek körülményei, annak általános emancipa-tióját, még most meg nem engedik, — és azért valamint lel-keimből ohajtok, és csekély erőmmel istápolni is fogok olly intézkedéseket, mellyek a zsidóság általános emancipatiójának ügyét elősegíthetik, ugy más részről nem járulhatok olly ja-vaslathoz, melly az időelőltéinek tartott általános emancipatiót — részletesen léptetné életbe.

Schnée L. Heves köv.: A tanácskozásból meggyőződött, hogy a qualificatióknál elvekhez nem, — de csak a kivihető-séghez lehet ragaszkodni, és noha az itteni qualificatiókat szü-keken találja, de épen kivihetőség szempontjából nem szól ellenök, noha azokat, kik 3 osztályba sorozzák, nem pártolja, mert a 6 osztály mellett tágasabb qualificatiókat reményl. A bási 's pesti indítványokat pártolja, 's különösen a pesti in-dítvány mellett az igazság és emberiség nevében melegen szó-lal fel.

Dessewffy J. Nograd köv.: A pesti és bási indítvá-nyokat pártolja; a minimumról időelőltéinek látja tanácskozni. A qualificatiókra nézve következő osztályzatot ajánl: 5 eze-zen alul 200 forint; 5—10 ezer között 300 forint; 10—30 ezer között 500 forint; 30 ezezen felül 1000; Pestre 2000.

Somsich S. Baranya köv.: Ugy látja, hogy a bási in-dítvány ellen senki nem szól; olly fontos az, hogy ha Bács kö-veve elő nem adja, szóló adta volna elő. A qualificatiókra nézve ugy vélekedik, hogy ha Pest köveve szerint ezek kiindulási pontul szolgáljanak, részéről olly pontból nem indulna ki, midön alknak van helye, mert a másik fél még alkubért sem fog igérni, midön egyenes választás mellett még azon qualificatio-kat sem fogadják el a t. rr., mik a kormányi javaslatban a közvetett választáshoz kötvék. Fogadják el tehát legalább a borsodi indítványt. A pesti indítványra nézve Ung követével tart.

Szentkirályi M. jegyző. Ugy véli, hogy a t. rr. a bor-sodi módosítvány azon két részére nézve, hogy a nő nevére írott ház is alapul szolgáljon, 's attól, ki örökség utján jó a ház vagy telek birtokába, 's egy évi birtoklási idő meg nem kívántatik — megegyeztek (elfogadjuk). A qualificatióknak 3 categoriáját felállító borsodi indítványra előterjeszti, hogy a deputatio a 6 osztályt azért állítja, hogy a kormányi javaslat-hoz közeledjék. 'S ha e kiindulási pontban, melly a kormányi javaslatból távol nem áll, Baranya köveve meg nem nyugszik, a borsodi elfogadja. (Elfogadjuk.)

Koller F. Pest v. köv.: Hogy a választható a törvénye-sen bevett vallások valamelyikét kövesse, küldői ezt megha-gyatni akarják, a qualificatióra nézve pedig kívánják, hogy a kormányi javaslat második részének 40. 50. 51. és 52. §-ban foglalt kellékek törvénybe iktattassanak. Pest városára küldői 3000 forintnyi értéket akarnak felvétetni. Erre nézve némi adatokkal szolgál, mellyek után hiszi, hogy a t. rr. a 3000 forintot sokallani nem fogják. Pest város-területe 18,862 hold, mikből a házak körülete 2068 3/4 hold esik; a házak száma 5015; a többi terület, mint szántóföld, rét, szőlő, erdő, és telek 2011 részecskére van felosztva. Az 5015 ház között alig van 200—300, melly 3000 forinttal fel nem érne; mester-ember, gyárnok, kereskedő, ügyvéd, orvos, mérnök, sat. van legalább 3000, 's így csak a házak utáni választókat és a ca-pacitásokat vévén számba, Pest városában mindenesetre 7000 választó lesz, mi egyenes választás mellett, a város növeke-dését tekintetbe véve, első lépésnek elég.

Tomecsányi J. Békés köv.: Véleménye az, hogy az alkotmányt nem azok részlegesztetik, a kik jogokban osztoz-nak, de kik az alkotmány sánczaiban kívül esnek, 's annak jó-tétényében nem részesülnek; ezért, midön jogokról van szó, minél kevesebbet kíván azokból kizárni, 's a qualificatiók közöl a legszélesebbeket fogadja el, de nem mint kiindulási

pontot, hogy a t. rr. megalkudjanak, mert ennek okát nem, csak veszélyét látja. Mult országgyűlésen is az volt a baj, miszerint a qualificatiók annyira feleségizáltak, az izenetek annyiszor sétáltak fel 's alá, hogy már ítélemester nélkül is eljöhettek volna. E politikát rosznak találja, 's nem szeretné ha a t. rr. a multnak példáján nem okulnának, 's a jelen qualificatiókat megállapodásnak nem tekintenek. Két magánember közötti alkunál jó oldala van a bér feleségizásának, de a jelen helyen kiindulási pontnak 's alkunak nem barátja 's cél-szerűnek véli, ha a t. rr. most mindjárt kimondják, a mit a végén akartak (több helyről helyeslés). Ekkor a főrr. nem küldik vissza az izenetet, 's az idő meg lesz nyerve. Részéről is a borsodit ohajtja kizüzetni, nem kiindulási pontnak, de ollyannak tekintvén azt, mellyen tul a választók függetlensége veszélyeztetve van.

Asztalos P. Marmaros köv.: A pesti indítványt elfogadja sőt pártolja, 's az előtte szólóval tőkéletesen egyet ért; a most felállított qualificatióból nem enged semmit.

Justh J. Turóc köv.: A mai tanácskozás folyama tanúsítja, hogy itt a dolgok nem logikai szabályok, — hanem a körülményekhez képest fejlődnek, a mint ezt a bácsi többek által pártolt indítvány mutatja. Ha ezt a t. rr. úgy fogadják el a mint indítványozva van, úgy tulajdonképen el nem fogadják. A városi községet eszméjének meghatározásánál kimondott, hogy a községet képezik azon egyének, kik a város határában telepedve vannak. E fűtelt a bácsi indítvány szerint ki kellene hagyni. Ha tehát a bácsi indítványt el akarják fogadni a t. rr., mondják ki, hogy ki házat bír, vagy adót fizet, ha a városban nem lakik is, polgári jogot gyakorol. De ennek az lesz következése, hogy olly polgár, ki több városban bír házat, több városban fogja polgári jogot gyakorolni (szónok zaj közt adván elő nézeteit, e közben kijelenté, hogy ez mégis szörnyűség, 's így jobb lesz haza menni; minek folytán az elnökség figyelemre hívja fel a t. rr. ket, különben tanácskoznai nem lehetvén.) Kijelenti szöve, hogy e kérdés nem csekélység 's ha itt elfogadják, hogy akár lakik valaki akár nem, mégis választói képességgel bír, a községhöz se kössék sine quonon gyanánt, hogy az egyén ott lakjék. A pesti indítványt ellenzőt figyelemzeti azon előre bocsátott elvre, hogy ki a terhekben osztozik, illő hogy a jogoknak is részese legyen, mit ha elvül állítanak fel, hogyan rekeszhetik ki e helyen a zsidókat, mire egyedül a valláskülönbség elegendő okot nem szolgáltat. A békési indítvány záradékát, miszerint a qualificatióknak most felállított fokozatai ne továbbnak tekintessenek, nem pártolja.

Gr. Forgách. A pozsonyi kápt. köv.: A zsidókat nem azért kívánja kivétni, mert zsidók; de mert a bevett vallásokat olly qualificatióknak nézi, mitől egyes város nem dispensalhat, különben a dolog oda ütne ki, hogy legfőbb qualificatio a bizodalom, a mi mellett a proletariások jól járnának. A nagybányai indítványt is ez okból nem pártolja az unitariásokra nézve.

Forster K. Tolna köv.: A pesti indítványt nem pártolja, a bácsit a turóci módosítással fogadja el; a qualificatiók 's a minimumra nézve pedig a csongrádi indítvány szerint kíván eljárnai.

Paczoly J. Hont köv.: Ha a zaj miatt jól értettük, a bácsi indítványt elfogadja; a pestire nézve Ung követével tart, 's mintán a qualificatiókat csak így memoriter és circiter megállapítani bajos, megrója a városokat, hogy adatokat elő nem adni elég gondatlanok voltak, holott legalább tekkönyveik kivonatát, közölheték volna (Helyeslés). Reményli azonban, hogy a mulasztást helyre fogják hozni, 's mire az izenet a főrendektől vissza jő, addig némi adatok megszerzetnek. A qualificatiókra nézve a választmányi javaslatot el nem fogadja, 's a kormányi sem elégti ki; vagy ollyanok legyenek a qualificatiók, mik a csendet és rendet biztosítják, vagy semminők.

Balogh K. Győr köv.: A qualificatiók básiusul az adót kívánják vétetni.

Szentkirályi M. jegyző. Mit Győr köv. felhozott, azt a jövő ülésre kívánja halasztatni, a többi kérdéseket pedig bevégezni szeretné. Az eredményt már előlegesen közölve, még csak a szavazatokat látjuk szükségesnek feljegyezni. A qualificatiókra nézve a szerkezet 's a borsodi indítvány tüzetvén ki kérdésül, a szerkezet mellett következő 18 megye szavazott: Trencsin, Vas, Nográd, Zala, Liptó, Somogy, Zólyom, Pest, Pozsega, Abauj, Szatmár, Szabolcs, Gömör, Heves, Bereg, Bihar, Marmaros és Arad. Hont nem szavazott. A többség a borsodi indítványt fogadta el.

Ezzel az ülés eloszlott.

LIX. kerületi ülés febr. 21. (Elnökök: Somsich Pál és Mánn József Baranya és Marmaros követei; jegyző: Szentkirályi M.; tárgy: kir. városi rendezés).

Somsich P.: Mint sorszerinti elnök magát a t. rr. előtt meghajtván, a félben szakadt tanácskozás tárgyát tüzi ki.

Szentkirályi M. jegyző: A tegnapi tanácskozásból feloldataul maradt két indítványt terjeszti elő, nevezetesen a bácsi indítványt, mellyszerint a szerkezetből ezen szavak, hogy „a földes uralom alatt állók, választók nem lehetnek“ kimaradjanak, azzal indokolja, miszerint Debreczenben is van telepitve egy utca olly lakosokból, kik a városnak robotos zsellerei. Ha a választói jog ezekre ki nem terjesztetik, ezek örökké a tanács kezében maradnak. Nézete szerint tehát a bácsi indítványt el lehetne fogadni. (Helyeslés). Másik indítvány a pesti, miszerint a városi községnak szabadságában álljon közbizodalomban álló érdemű izraelitákat polgárok sorába fölvenni. (Maradjon el.)

Somsich P. elnök: Ha a t. rr. a bácsi indítványt elfogadják, a pestit pedig elmulasztani kívánják, következik a szerkezet.

Rutkay J. Zólyom köv.: A pesti indítványt a t. rr. fi-

gyelmébe ajánlja. Az ellene felhozott állítások ezefelátába bocsátkozva, Ung követét, ki a zsidóktól hitvallást követel, a pesti főrabbi által kiadott „Emlékeztetés a vallásban nyert oktatásra“ — című iratra figyelmezteti, a mellyben foglalt elvek a mi vallásunk elveivel összehangznak, 's ha a zsidó-vallásba némelly hibák becsusztak is, a zsidókat egyedül vallásuk miatt polgári jogoktól kizárni igazságosnak, méltányosnak 's a humanizmussal megegyezőnek nem tartja. Ajkik pedig azon okból ellenzik a pesti indítványt, mert a zsidókról részletesen intézkedni nem akartak, figyelmezteti őket, hogy a vallás a törvényhozás mindíg csak részletesen intézkedett a protestansokra nézve is, a mint ezt az 1790: 26. 1843. 3. t. cz. bizonyítja, 's az egyenlőség még kiviva nincsen. És kéri, hogy az 1840: 29. t. cz. nem részletes-e? 's minek záratnának ki azon érdemes zsidó-honfiak, kik például valami alapítványt tettek, a polgári jogok élvezetéből, — 's mikép kívánhatnak a t. rr. korlátot szabni az érdem jutalmazásának? Az 1840: 29. feljogosítja a zsidókat jobbágyi telek szerzesztésére; midőn e qualificatióval már bírnak, ha még érdemeket is szereznek, miért záratnának ki a városi községből, midőn Angliában és Franciaországban a parlament is nyitva áll előttük? (Maradjon.)

Somsich P. elnök: Ha a t. rr. szólnai nem kívánnak, marad a szerkezet.

Ertl J. Soprony v. köv.: A bácsi indítvány ellen következőleg nyilatkozik. Soprony városa helységek és falukkal lévén körülövezve, kivált a várostól távolabb eső, de más földeket is, többnyire ezek lakosai bírnak, kik ha mint birtokosok, választók lennének, a városi lakosoknak ok választanának bírót és tisztviselőket, holott más hatóság alatt állanak, és a város érdekeivel semmi összeköttetésben, de csak érintkezésben sincsenek, kivéve hogy a heti vásárra bejárnak. Sopronyban az olly emberek száma tetemes, miért arra kéri a t. rr. ket, hogy a szerkezet megmaradjon, vagy ha a bácsi indítványt elfogadják, legalább feltételül tétessék, hogy a választó a városban lakjék.

Szintay J. Bereg köv.: A bácsi 's a nagybányai indítványokat pártolja; a pesti is megegyezik egyéni nézeteivel, de küldő a zsidók polgárosítását feltételekhez kívánván kötni, pártolását akkorára tartja fen, ha e tárgy tüzetesen véteik elő.

Sebestyén G. Veszprém m. köv.: A bácsi indítványt pártolja, ellenben a választó 's választandó polgárookra nézve azon indítványt, hogy azok törvényesen be nem vett vallásuk is lehessenek, nem pártolhatja. Szöve ugyan nem azt nézi, ki minő valláson van, hanem azt, hogy kiktől az ő vallása millyen emberre teszen, 's míg a protestansokat Horvátországból kirekesztő törvény áll, addig nem akar honunkban más be nem vett vallásuaknak nagyobb jogot adni. Különösen pedig a zsidókat nézve még vallásos tekintetben is kell olly reformnak történni, millyet a status ezéja megkíván. Zólyom megyének érd. köv. azon ismeretes röpiratot, mellynek címe „emlékeztetés a vallásban nyert oktatásra“, 's abból több a keresztyén vallásban is foglalt tanokat, a mint a tizparanesolatot, felebaráti szeretetet emelvén ki, innen a zsidó vallásra igen kedvező következtetést vont. Némi felvilágosításul erre kis különböztetést tesz. A zsidók kétféleké, karaiták, t. i. és talmudisták. Azok egyedül Mózes törvényeit követik, ezek a Talmud szabályait is tartják. Honunkban pedig nem azok, hanem épen csak ezek léteznek. A karaiták tanjára nem volna észrevétele, ellenben a talmudistáké igen. Megismeri ugyan, hogy a felmutatott röpiratban kizemelt józanabb szabályok, és pedig különösen az embernek isten, maga 's felebaráti iránti kötelességei foglaltak, de azon munkácska nem az egész zsidó vallást tartalmazza, és abba is, a mit tartalmaz, nem a zsidóság, hanem csak némelly jobb gondolkozásuak egyeztek bele. Már maga a szerkesztő Schwab arszlán pesti főrabbi egy más munkájában, mellyet Bloch Móricz magyarra fordítva 1840ben kiadott, mondja, hogy vannak a Talmudban sok olly szigorú nyilatkozások, mellyek egy tisztább morál törvényszéke előtt meg nem állhatnak. Szöve is tudna abból néhány olly cikkeket idézni, mellyek valójában antisocialis elműek. Így tehát magoknak az izraelitáknak kellene még előbb vallásos tanjaikat ezé- és korszerűen kijavítani, — egy professio fideit készíteni, e végett, mint Napoleon alatt 1806ban, egy nagy sanhedrint tartani. Ezzel épen nem valami ellenszenvet akar az izraeliták irányában nyilvánítani; mert ha bár a külföldi zsidók beköltözhetését minden módon kívánja is gátolni, miután itt ugyis elegendő, sőt feleslegesen vannak; de a belföldieket — ha magokat nevelés és oktatás által jobban kiképezendik, hittanokat kijavítandják, 's hozzánk inkább simulandnak — utasítása értelme szerint is olhajja, hogy akkor a polgári jogokban is részesítesse, emancipáltassanak. De addig hogyan öllejk magunkhoz azon néposztályt, melly szántsámdékosan kisikamlík karjaink közül? Így tehát a szerkezetet pártolja. (Vége köv.)

POZSONYI HIRFÜZÉR. A gőzerő, az emberiség fejlesztésének e hatalmas tényezője, már ismét felkölté teli álmából a közlekedést; a gőzösk, a tavasz e leggyorsabb előpostái, jelentkeznek már a nagy folyam hátán és üdvözölgetnek a viszontlátás felett örövendő közönségtől: „Greifenstein“ mult pénteken reggeli 8 órakor indult vissza Bécsbe; alulról beérkezvén már az illető állomás tudósításai a hajózás biztonságáról, megnyílik, mire febr. 20ka azaz vasárnap volt kitévő, a pesti vonal — azon vonal, mellyre innen olly sok kebel sovány, 's melly meghozandja a szív dobbanásait a haza mostani fejének, és ez kétségen túl meg fogja érteni: mi kell e hazának. Így a lefolyt túl kemény fagyja megdermeszté ez időszaki, annyi századokon át fenállott esigaközlekedési rendszerünket, kialudt ennek élete az ország nevezetesb

pontjai körül, és jövő télre Pozsony és Pest közt megnyílik a vasut, és ha ez olly nagy jelentőségű országgyűlés eloszlik — mi, avatottak állítása szerint, ha a haza nem tője az érdemes honatyák felett örködendik, 1849. tavasz előtt alig következik be — már gőzmozdonyok szállítandják le az ország karait 's rendeit Pestre, honnan akkor már az óriási lánchídon sétálhatnak át és Buda várába, és reméljük önmegelégedéssel, örömtelven tekintendnek szét azon olly szép jövőnek indult hazára, mellynek ok törvényeket adtak. — A multkori esőfagyos napokban, midőn mindenkinek lábaira kellett vigyázni, hogy fejét be ne törje, egy némelly pajzán, állítólag iskolás gyermekek azon botrányt követék el, hogy a Mihály-kaputól lenyuló lejtőn, tehát egyik legnépeseb utcán nyilvános testgyakorlati mutatványokat tartottak a koresolyázásban, mi általános megütközésre és rozsalásra szolgált okul, és mit ezuttal azért említünk fel, mert eszmétársulat után eszünkbe jut, hogy az országos teremekben, különösen a karzatokon is minduntalan, főleg az iskolai órák után láthatni gyermekeket, sokszor könyvekkel hónuk alatt, kik folytonos ki 's beszaladgálással nemcsak a közfigyelmet és csendet, de az annyiszor megrott gyermekies pajkoskodással a tanácskozást is zavarni elég merészek, mi iránt már maguktól az országgyűlési ifjaktól is több ízben hallánk panaszokat. Mi nem kételkedünk, hogy az iskolai törvényekben a csuszálás, halászás, madarászás meg van tiltva, és hinni akarjuk, hogy a gyűlések látogatása is, annyival inkább az ezekbeni devajkodás; de el nem mulaszthatjuk figyelmeztetni az illető iskolai hatóságokat e részbeni szigorúbb örködsre, és biztossá teszük őket, hogy, ha a növendékek az ülésekben meg nem jelennek is, a szabadság és nyilvánosság egy hajszálnyit csorbát sem szenved. — A lábfagyok és tyűszemekben sínlődő emberiségnek ismételve ajánljuk Horváth Antal urat, magyar-utczán 441d. sz. alatt, ki, mintapasztalásunk után is, méltánylandó ügyességgel bír az élet ez apró bajaitól, minden fájdalom és alkalmatlanság nélkül, rövid idő alatt megszabadítani a szenvedőket; ki tehát jövő télre a fájdalomtól menekülni akar, igyekezzék tyűszemeitől menekülni, mire a jelen időszak legkedvezőbb.

ALAPITVÁNY. Méltóságos takvári Tahy József ur, ö cs. k. 's ap. felségének aranykulcsos híve, a hazai intézetek iránt tanúsított meleg részvétélét fogva, kegyeskedett f. é. febr. 18kn kelt alapítványlevele nyomán, a budai ápodalomban — melly az itteni jótékony négyeletnek közvetlen felügyelete alatt diszlik — egy ezer ezüst pengő forralt biztosított beteggyát alapítani. Ehez képest ő mlga a fenálló alapszabályok szellemében, az alapítók fényes koszorujába fűzve, ugyanannak a szenvedő emberiség nevében ezennel is legfőbb halaközönet nyilvánítatik. Kelt Pesten febr. 19én 1848. — Kulkey Henrik titoknok.

KÜLFÖLD.

FRANCZIAORSZÁG. (A követkamara febr. 7—12kei üléséből). Odilon-Barrot (febr. 8.) Fájdalommal veszi észre, hogy 17 évvel a juliusi forradalom után kénytelen védelmezni azon jogot, mellyet a restauratio alatt ama forradalom előestéjén szabadon lehetett gyakorolni, 's komolyan emlékezteti a hatalmat azon időkre és következményeire. Ezután a reformlakomák törvényességét vizsgálja. Ennek megítélése mindenestre a kamara elé tartozik, nem pedig a törvényszék elé mint valamely tánczmulatság, vagy rendőri felügyélzet alatt álló ház. Sajnos, hogy Franciaországban e tekintetben a törvénytudomány ingadozó, és mindent rendőri kérdéssé hajlandó elfajulni hagyni. Senki nem élhet maga módja és lelkiismerete szerint a rendőrség engedelme nélkül. És mivel a 35 vagy 36 ezer mairenek kötelessége, nyilvános helyeken a rendet fentartani, minden egyesületi jog, minden politikai szabadság a rendőrség kezébe adatik. Ez annyit tesz, mint a rendőrséget a charitának felibe tenni. A kamara többségének nincs joga a kisebbséget megdorgálni, ez ellen szónok ünnepelesen tiltakozik. Az ellenzék vétké az volt, hogy bizonyossá akarta magát tenni, valóban közönyös-e az ország a nagy reformkérdések iránt. Ha a megvesztegetés, mint elháríthatlan baj, minsteriumról minsteriumra száll és már mintegy kormányzasi maximává lön, hol kereshető az ellenhatás egyebet, mint a közvélemény erkölcsében és mindenhatóságánál? Hogyan leheta corruptiót elhárítani? A corruptio elszigeteli az embereket és haszonzavgyukhoz fordul. Ellenkezőt tett az ellenzék a lakománál: egybe hitta az embereket és nemes érzelmeikhez szölt. Nem is csatlakozott, szözata vizshangra talált a nemes szenvedélyeknél. „Midőn 1840ben a jelen cabinet főbb tagjaival együtt munkálva, a nemzetiség, a hon és szabadságszeretet érzelmeit felmelegítettük és a reformokra mindenkit hajlandó tettünk, a mostani minsternek egyike ezen nevezetes szavakat mondá: Uramfia, a balközép programját akár két kézzel is aláírom. Most pedig, 1848ban ezt mondják: semmi reformokat! Az megváltoztatna a többséget 's tb. A minsterelnök közelebből kijelentette, mit ért reform, mit haladás alatt — a büntető rendszer javítását; és a legünnepeyesebb ígéretek e gonyát a kamara szavazata szentesíti. Csoda-e, hogy a kisebbség nem akarja együtt viselni az olly ferde politikának mulhatatlan következményeit, nem akar felelős lenni az egymásra következtet iszonyu botrányokért, a rendetlenségért és sikkasztásokért az igazgatás minden ágáiban, mellyek az országot szomorítják és a statushatalmat a tisztelettel megfosztják.“ Mi a szónok viszonyát a tulajdalkozókhoz illeti, ő azt hiszi, hogy a communismus tanai nem ártnak az országnak, ha a helyett, hogy a tudatlan tömegeknek, sőtét pezsgésben hagyatnának, a nyilvánosság világos napfényére hozat-

nak, hogy a köz ész által elítéltesenek. — Febr. 9-kén Hébert pécsetör: A reformlakomák az országot fel izgatták, az ellenzék most törvényesíteni szeretné azokat, a kormány pedig, egyesülve önk bizottságával, rosztaló szavazatot kíván önkötől ez izgatas ellen. Mellyik részen van a jog, vizsgáljuk. Mi korán sem tagadjuk a polgárok jogát, követjelöltjeik kihallgatására egybegyűlhetni, e jog magára a törvényre alapul. De a lakomák sokkal tovább mennek. Ezek koránsem szükségesek, hanem csak a szenvedélyeknek szolgálnak eszközzül. Szónokszerket állítanak fel e szónokszer ellen, és azokon a kamarai többség tetteit bírálják, felforgatási tanokat hirdetnek és a monarchiát támadják meg. Az ellenzék szerint e lakomák békes és törvényes izgatasok. A békességről önk magok ítélnének, én csak a törvényességet vizsgálom. E jogot az eredeti jogok közé sorolták, én ezt tagadom. Kereskedjenek a chartában s az abból eredt törvényekben, hol a jogok pontosan meg vannak állapítva, erről semmit sem fognak találni. (Egy hang: még arról sem, szabad-e enni és lélekzeni.) Csak az 1791ki alkotmány ismeré el a polgárok jogát, egybegyűlni és tetszésük szerint tanácskozni. Mi történt? Ez néhány hónap mulva néptársaságok alakítására vezetett, s önkök tudják, hogy e társaságokból később a rémuralkodás eredett és az országot pusztította. A constituante már nem merte e társaságokat elosztalni. Hat hónappal később mellékton iparkodott e jogot visszavonni, és vissza állította az 1790ki törvény határozatait. Hasztalan! Ezek nem hajtottak végre, a klubok folytatták működéseiket s mindenki tudja, hova vezették Franciaországot. A minister mutogatja, hogy az 1790ki határozatok jelenleg is teljes erejük. Azt kérdik, miért nem hajtottuk hát végre a törvényt? Azért, mert tudtuk, hogy a szabad vlemények országában a legigazságosabb törvényeket sem méltányolják kellően az első pillanatban. Jelenleg a közvélemény eléggé fel van világosítva, és ha a

törvény végrehajtása szükségessé válnék, a közvélemény a hatóságok mellett lenne. (Folyt. köv.)

OLASZORSZÁG. Nápoly. Az újabb hírek ismét, mások hangzanak. Florenzi lapok szerint a kormány a siciliai ideiglenes juntával alkudozásban van és következő javaslatokat tett: 1) Siciliából ugyanannyi országgyűlési követ választassék, mint a nápolyi királyságból. 2) Az egyesült királyság országgyűlése felváltva Nápolyban és Palermóban tartatik. Egy nápolyi febr. 8ai levél azt jelenti, hogy a király alkudozás végett külön küldöttséget küldött Palermóba.

A király parancsára Castellamare is átadott a palermóiaknak s őrsége Nápolyba visszahozatott. Parancsnoka egyszersmind magával hozta a palermói junta feleletét a jan. 29ei alkotmányrendeletre. Kivántatik ebben, hogy a sziget alkotmánya, mellyet oly sok századig birt, s melly 1812ben Anglia befolyása alatt átalakított és 1815ki dec. 11ei rendelet által a bécsi congressus után megerősített, egy Palermóban tartandó parlament által a kor igényeihez alkalmaztassék, mielőtt ez megtörténne Sicilia a fegyvert le nem teszi. „Még csak azt tesszük hozzá, így végződik az okirat, miszerint szinte közkívánat, hogy Nápoly királysághoz a siciliai parlament által helybenhagyandó kötelekekkel csatoltassunk, és ekép az olasz szép egyesület lánczának két ize alakíttassék. E válasz febr. 3án kelt.

Róma. A statusconsulta febr. 7én este, mond a velenzei hírlap, tekintetbe vévén a jelen körülményeket, mellyek az olasz felszég középpontját veszélyeztetni látszanak, elhatároza, a nép gyors felfegyverzéséről gondoskodni; a nép e lépést régóta kívánta, de várakozásában megesalatkozott, mert a ministertanács febr. 8ai ülésében a javaslatot több más javaslattal együtt félre vetette. Erre a statusconsulta tagjai kötelességöknek vélték, elbocsátá-

sukat kérni. Róma lakossága jól átlátván, milly káros lenne e leköszönés, egyetemesen felkelt és a ministerium megváltoztatását s világi személyekkel betöltését kívánta. Délutáni 2 óra felé Corsini herceg senatorhoz ment és felszólította őt, hogy a nép panasza a pápának tudtára adja. A herceg tüstint elment a pápához, de elibe nem bocsátott. Ez alatt roppant néptömeg tolongott a nagy Corso utczáján fel s alá, zajosan kiáltozva az új rendszer ellenségei ellen és éljenezve azokat, kik a behozott reformok mellett nyilatkoztak. Besötétedvén, a felelet még sem érkezett meg, és a várakozást elunt néptömeg néhány rozszakó által bujtogatva kicsapongásokat követett volna el, ha a békeszerető polgárok többsége le nem csilapítja. A nép a Piazza del Popolon állapodott meg, hova végre 2 órakor éjfélnél Corsini herceg kocsija megérkezett. A herceg, Aldobrandini herceg, Ciceruachio s több más tekintélyes személyek koszorujában az obelisk lépcsőjéről nyilatkoztatta az egybegyűlt népek: mikép ő szentsége azt felelte kérelmére, hogy már ő is gondolt a ministerium megváltoztatására és az a jövő héten fog megtörténni; továbbá, hogy a nép felfegyverzése tapasztalt olasz hadvezérekre fog bízati, hogy az ország üdvét szíven viseli, és hogy több hivatalok az egyházi egyénekről világi egyénekre fognak áttétetni, azonban egyelőre csendet és mérsékletet ajánl a népek. E közleményt nagy tetszéssel fogadta a nép, és diadalmenetben kísérte haza a herceget, hol ez a néptől bucsut vévén újra csendre és mérsékletre kérte. Ez események következtében Mokchikot kivéve valamennyi minister leköszönt. — Febr. 10én a pápa szívreható szöveget bocsátott ki alattvalóinak megnyugtására, miről legközelebbi számunkban.

Szerkeszti Szevény József.

Hivatalos tudósítások.

(24) 88.

Hirdetmény.

(5, 5)

A Mailand-Como vasút-vállalat az Arnstein és Eskeles váltóházának, mint a hajdani Monza-vasút-társaság képviselőjének, 252.000 ausztr. lira vagy 84.000 pfnyai évi kamatot, 10 évre biztosított, és első elsőbbségre hitelzalogilag biztosan állított. E 252.000 ausztr. lir. vagy 84.000 pfnyai évi kamatra az Arnstein és Eskeles váltóház 144.000 kamatbiztosítórészt, 2.016.000 pfntal bocsátott ki, mellyek a rajtok világosan megmagyarázott sorshuzási és visszafizetési mód szerint, 3.360.000 pfntal fognak visszafizettetni.

A kiváltképi hasznok, mellyeket e sorshuzási és visszafizetési terv nyújt, és mellyek azt különös figyelemre méltóvá teszik, következők:
a) A nagy nyerevényeknek igen nevezetes, 2000-re menő száma, közöttök 40 nyerevény 20.000 ftal, — 40 ny. 5000 ftal, — 40 ny. 2000 ftal pp. stb.
b) Azon körülmény, miszerint az első sorshuzási évtől az utolsóig mindig egyenlő sorban és egyenlő számban, t. i. a 40 sorshuzásból 3600 kamatbiztosítórészt fog sorshuzatni.
A kinek tehát a 40 series mindegyikéből ha csak egy kamatbiztosítórészt is van, minden évben valamely jutalomdíjt, vagy legalább a bizonyos részletet kell megnyernie.

A már üzletben álló Mailand-Como vasút vonalán ez évben tetemesen növekedett forgalom következtében, a fennevezett Arnstein és Eskeles váltóháza oly helyzetben van, hogy már 1848-ik év első feleiben a meghatározott évenkénti kamatnak első kiosztását előveheti, mígvegre a 3600 kamatbiztosító részvényeknek

első sorshuzása

1849. évi januar 2-ka helyett, már a legközelebbi

1848-ki julius 1-jén

fog megtörténni.

Azutan az 1849-ik évi jan. 2-kan fog ismét 3600 kamatbiztosító részvényeknek második sorshuzása történni, és ugy tovább — a közhírré tett sorshuzási tervtől eltérés nélkül — minden évben hasonló szám, u. m. 3600 kamatbiztosító részvény sorshuzatik, míg a kibocsátott 144.000 összes szám el nem fogy

E kamatbiztosító részvényeknek kelet-ára jelenleg még 14 1/2 pft. hanem az mindinkább növekedik, minél jobban közelg a huzás ideje.

Az Arnstein és Eskeles váltóháza a sorshuzott kamatbiztosító részvényeket a huzás után egy hónapra fizeti ki, az alulírt nagykereskedőhaz pedig azokat tüstent, a szokott disconto levonása mellett kifizeti. — Bécs decemberben 1847.

Perissutti G. M.
cs. k. sz. nagykereskedő.

Ezen kamatbiztosítórészvények Pesten legutányosb folyamáron kaphatók I. u e f f urnál, hol az illető Programok ingyen szolgáltatnak ki.

Köser-cukor.

Folyó évi martiustól kezdve a pesti czukorgyáregyesület gyárában minden nemü Köser-cukor kapható. (90) (3, 3)

Leszállított ár!

Heckenast Gusztáv pesti kiadó könyvtár által megszerezhető s

Wigand K. pozsonyi könyvtárúsnál kapható:

MÁRTON JÓZSEF, Lexicon trilingue latino-hungarico-germanicum ad ductum Lexici scholastici Schelleriani et Krischiano-Borniani elaboratum, ac vocabulis mediæ ævi terminisque scientiarum technicis ubique distinctis, auctum addito Terminorum juridicorum, imprimis in jure hungarico usitatorum, glossario. Nagy 8-rét. Két kötet füzve 2 ft p.

— Német-magyar-deák szótár. A legjobb szókönyvek, különösen K r a f t deák lexicon szerint készített. Nagy 8-rét. Két kötet. Füze 2 ft p.

(114) (1, 3)
Szép sárga kerti- és szántóföldi vitnyédi dohány egész-, fél- s fertál mázsáknint kapható magánál a természetnél, Pozsonyban zöld piaczon, 238. szám alatti Hauné házban, az utolsó mézarszékek előtt, az utczára szolgáló raktárban.

Heckenast Gusztáv
pesti kiadó könyvtár által kapható:

Második kiadás!
Disz nyomtatás.

AZ ÁRPÁDOK.

Történeti Balladák-, Legendák- s Mondákban.

Irtá
Garay János.

N. 8-rét. Pesten 1848.
Disz kötetben 3 ft 20 kr. pengőben.
Füze . . . 2 ft pengőben.

Tulajdonos Borsos Márton. — Nyomatja Landerer és Heckenast.

Heckenast Gusztáv
pesti könyvtár és kiadónál megjelent és minden hiteles könyvtárúsnál kapható:

BÜNTETŐ JOGTAN
a codificatio és tudomány legújabb elvei szerint,

különösen bíránk s ügyvédek számára.

Irtá
Szokolay István.

Nagy 8-rét. Pesten 1848.

Teljes két részben füzve 3 forint pengőben.

Ötödik javított és tetemesen bővített kiadás.

Heckenast Gusztáv pesti kiadó könyvtárúsnál megjelent s

Wigand K. pozsonyi könyvtárúsnál kapható:

Legújabb

HÁZI TITOKOK.

Mindennemű s különösen kereskedői levelek, valamint a közéletben előforduló bármiféle iratok helyes szerkesztésére vezérlő szabályok számos példakkal világosítva.

A magyar nemzet hasznára irt kézi segéd-könyv.

Magában foglalva: rövid nyelvtudományt, utmutatást a levélírásra, különféle örvendező, köszönő, tudósító, kéré-, vigasztaló, emlékeztető, intó, feddő és szemrehányó, mentegető, meghívó, szerelem- és nőkerő s egyéb levelek, s ezekre szóló válaszok példányait; kereskedői kor-, tudakozó-, ajánló- és hitel-adósnak és adósok által irt, váltók, pénz, statuskötelevények, fizetések, készpénzbeli küldemények, folyó számvitelek, árügyek, szállítások stb. iranti levelek mintáit; mindennemű magyar, latin, német és francia czimeket; folyamodások, örök bevallások, adásvevési, bérleti, esere-, zálog-, társasági, áruszerzési, építési, szegődési, letéti, házassági, köleson- s egyéb kötekek, egyezségek, kezességek, ajándéklevelek, engedmények, utalványok, nyugtatványok, térítvények, vevények, meghatalmazások és ügyvédvállások, bizonyítványok, hirdetmények, számviteli kivonatok, végrendeletek stb. szerkesztésénél követendő szabályokat, és ily iratok mintáit egy idegen- és muszótárral. Ezekhez járulnak: a változlet szabályai, váltóminták, könyvvitel és üzletkönyvi példányok. Továbbá: az ausztriai status-papírosok ismertetése, azon keresztnyek jegyzéke, mellyek magyar, német és francia nyelven máskép ejtetnek ki, némelly magyar- és erdélyországi városok és faluk nevei magyarul és németül, nevezetesebb honi és külföldi városok jegyzéke, az europai főbb bankok névsora, a magyar kereskedelmi bank alapszabályai és rendszabásai, a hazai első takarékpénztár szabályai s emlékkönyvi versek. Végre: különféle pénz-, kamat-, folyam- és ártáblák, honi, bécsi és egyéb külföldi súly is más mértékek.

Szerkeszték

Farkas Elek és Kövi István.

Ötödik javított és tetemesen bővített kiadás: 7dik ezer példány. Nagy 8-rét Pesten 1847. füzve 2 ft 30 kr. pp.

Heckenast Gusztáv pesti kiadó könyvtárúsnál megjelent és
Wigand F. K. pozsonyi könyvtárúsnál kapható:

Deinhardstein. Erzählungen u. Novellen. Gr. 12. Pesth, 1846. In Umschlag geh. 2 fl. CM.

Duller, Ed. Märchen für die Jugend. Zweite durchgesehene und vermehrte Auflage. Mit 6 colorirten Bildern. Gr. 8. 1846. In ganz engl. Leinwand geh. 2 fl. 40 kr.

Häufner, J. V. kleine historische Bilder-Gallerie aus Ungarns denkwürdiger Vorzeit für die Jugend. Mit vielen Abbildungen. Pesth, 1847. In Umschlag geheftet 2 fl. 40 kr.

Hugo, Carl. Psalmen eines armen Poeten. Gr. 8. Pesth, 1846. In Umschlag geh. 2 fl.

— Ein Ungarkönig. Historisches Drama in 4 Acten. Gr. 12. Pesth, 1847. In Umschlag geheftet 1 fl. 40 kr.

Levitschnigg, H. Ritter v. Ein Märchen. Gr. 12. Pesth, 1847. In Umschl. geh. 1 fl. 20 kr.

Marlin, Jos. Attila. Gr. 12. Pesth 1847. 3 Bde. In Umschlag geheftet 5 fl.

Ritter, Ernst. Mohnkörner. Gesammelte Erzählungen. Gr. 12. 1846. 2 Bde. In Umschlag geheftet 4 fl.

Schauspiele, verworfene. Herausgegeben von Ludw. Foglar. Gr. 12. Pesth 1847. In Umschlag geheftet 2 fl. 40 kr.

Schücking, Levin. Novellen. 8. 1846. 2 Bde. In Umschlag geheftet 4 fl.

Stelzhamer, Franz. der Heimgarten (Novellen). 8. Pesth, 1847. 2 Bde. Im Umschl. geh. 3 fl.

— Jugend-Novellen. Ein schönes Bilderbuch mit 4 colorirten Lithographien. Gr. 8. Pesth 1837. In Umschl. geh. 1 fl.

Stifter, Adalbert. Studien. (Novellen-Samml.) 1. u. 2. Band. Zweite Auflage. Mit 2 Vignetten nach Geiger, von Axmann in Stahl gestochen. Gr. 12. Pesth 1847. In Umschl. geh. 5 fl.

— 3. u. 4. Band. Zweite Auflage. Mit 2 Vignetten nach Geiger, von Axmann in Stahl gestochen. Gr. 12. Pesth 1847. In Umschl. geh. 5 fl.

Tesche, Walter. Erzählungen aus dem Bergischen. 8. Pesth 1847. 2 Theile. In Umschlag geheftet 3 fl.

Tsabuschnigg, Adolf Ritter v. Der moderne Eulenspiegel. Roman. 8. Pesth 1846. 2 Bde. In Umschlag geheftet 4 fl.

Heckenast Gusztáv
pesti könyvtár és kiadónál megjelent és minden hiteles könyvtárúsnál kapható:

HANGOK

az
EMBERISÉGHEZ.

Irtá

Hiador.

Kis 12-rét. Pesten 1848. Füze 48 kr. pp.

HATTYÚDALOK.

Irtá

Hiador.

Kis 12-rét. Pesten 1848. Füze 48 kr. pengőben.